

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 10 marca 2023 r.

DIH-3.707.158.2022.MB

„informacje prawnie chronione oznaczono [xxx]”

DECYZJA DIH- III/ 11 /2023

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 z późn. zm.), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1706) w związku z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy LIDL spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w Jankowicach od decyzji Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z 4 listopada 2022 r. (nr akt sprawy: DP.8361.61.2022), na podstawie której, ww. przedsiębiorcy wymierzono karę pieniężną w wysokości 13 000 zł (słownie: trzynaście tysięcy złotych) za niewykonanie w miejscu sprzedaży detalicznej tj. w placówce należącej do ww. przedsiębiorcy, zlokalizowanej przy ul. Adama Mickiewicza 46 w Przemyślu, wynikającego z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2019 r. poz. 178) obowiązku uwidaczniania cen w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający ich porównanie z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości w zakresie uwidaczniania informacji o cenie polegające na braku cen dla łącznie 61 produktów, **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W dniach 20 i 22 czerwca 2022 r. inspektorzy reprezentujący Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, zwanego dalej: „Podkarpackim WIIH” lub „organem pierwszej instancji” przeprowadzili czynności kontrolne w sklepie przy [xxxxxxx xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx], należącym do przedsiębiorcy [xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx xxxxxxxxxxx xxxxxxxxxxxxxxxxxxx], zwanego dalej: [xxxxxxxxxxx xxxxxxxxxxxxxxxxxxx xxxxxxxxxxx] „przedsiębiorcą”, „stroną postępowania” albo „stroną”.

Uprzednio, zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 221), zwanej dalej: „Prawem przedsiębiorców”, skierowano do przedsiębiorcy zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli z 3 czerwca 2022 r., ze wskazaniem zakresu przedmiotowego kontroli obejmującego kontrolę prawidłowości

przekazywania przez przedsiębiorców informacji o cenach towarów i usług. Przedmiotowe zawiadomienie doręczono stronie 8 czerwca 2022 r.

W toku kontroli sprawdzano m.in. przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2019 r. poz. 178), zwanej dalej: „ustawą o informowaniu o cenach” oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. z 2015 r., poz. 2121), zwanego dalej: „rozporządzeniem Ministra Rozwoju”.

Sprawdzeniem prawidłowości uwidaczniania cen towarów objęto 115 partii losowo wybranych produktów, stwierdzając nieprawidłowości polegające na braku podania ceny przy 61 partiach produktów. Produkty te posiadały różne gramatury, były wyeksponowane w ladzie chłodniczej, nad produktami była uwidoczniiona wywieszka cenowa z podaną ceną jednostkową za kg.

Powyższe stanowiło naruszenie obowiązków określonych w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz w § 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju.

Ustalenia te udokumentowano w protokole kontroli z 20 czerwca 2022 r. (nr akt kontroli: DP.8361.61.2022). W dniu 22 czerwca 2022 r. Podkarpacki WIIH przesłał ww. protokół do siedziby kontrolowanej spółki.

Pismem z dnia 4 lipca 2022 r. strona przedstawiła swoje stanowisko w sprawie ustaleń kontroli. Powołując się na zapisy uzasadnienia projektu ustawy o cenach strona wskazała, że intencją ustawodawcy była rezygnacja z obowiązku umieszczania informacji o cenie na każdej sztuce produktu, gdyż obowiązek ten był oceniany jako uciążliwy i zbędny. Jednocześnie projekt ten przewidywał otwarty katalog sposobów uwidaczniania cen. Zdaniem strony, sprzedawcy zostali upoważnieni do podawania cen np. na wywieszkach cenowych, ale także w automatach do odczytu kodów kreskowych. Natomiast w skontrolowanym sklepie w bezpośrednim sąsiedztwie produktów w opakowaniach, o różnej gramaturze umieszczono wywieszki cenowe z ceną za 1 kg danego produktu, zaś na każdej sztuce produktu umieszczono informację o precyzyjnie zmierzonej wadze produktu. W ocenie [xxxxxxxxx xxxxx] zestawiając ze sobą obie informacje konsument może bez problemu poznać cenę konkretnego egzemplarza produktu nawet bez sięgania do czytnika kodów kreskowych, które dostępne są w sklepie i automatycznie obliczają cenę. Zdaniem kontrolowanego realizował on obowiązek uwidocznienia cen, a każda inna interpretacja byłaby wprost sprzeczna z deklarowanym przez ustawodawcę zamiarem odstąpienia od uwidaczniania cen na każdym egzemplarzu produktu i niweczyłaby ten zamiar. Jednocześnie kontrolowany podniósł, że producent wyrobu nie może uwidaczniać cen, gdyż nie zna ich wysokości w chwili sprzedaży. Dopiero sprzedawca detaliczny określa cenę sprzedaży i umieszczają na wywieszce cenowej, jednak zgodnie z ustawą o cenach, nie umieszcza jej na każdym egzemplarzu produktu, lecz w inny dopuszczalny prawem sposób.

Działając na podstawie art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1706), dalej jako: „ustawa o Inspekcji Handlowej” Podkarpacki WIIH odniósł się do powyższego w piśmie z dnia 22 lipca 2022 r. Organ pierwszej instancji

zaskarżonej decyzji w całości, zarzucając jej naruszenie prawa materialnego, które miało wpływ na wynik sprawy tj.:

- 1) naruszenie art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu cenach oraz § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju poprzez ich błędną wykładnię.
- 2) naruszenie przepisu art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu cenach poprzez jego zastosowanie i wymierzenie [xxx] kary pieniężnej pomimo, że [xxx] wykonał obowiązek oznakowania skontrolowanych produktów ceną i ceną jednostkową, a co za tym idzie brak było podstaw do nałożenia kary.

Nadto zaskarżonej decyzji z ostrożności procesowej zarzucono:

- 3) naruszenie przepisu art. 6 ust. 3 ustawy o cenach poprzez nienależytą ocenę stopnia naruszenia obowiązków (organ uznał, że był on istotny), a co za tym idzie wymierzenie [xxx] kary niewspółmiernej do charakteru i rozmiaru zarzucanego naruszenia.

Pismem z 15 grudnia 2022 r. Prezes UOKiK poinformował stronę o przysługującym jej prawie do zapoznania się z aktami sprawy i prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. Strona skorzystała z przysługującego prawa. Pismem z 21 grudnia 2022 r. strona zwróciła się o przedłużenie wyznaczonego w ww. piśmie terminu na realizację uprawnień z art. 10 Kpa o dodatkowe 7 dni (tj. do 4 stycznia 2023 r.). Ponadto potwierdziła chęć skorzystania z prawa zapoznania się ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, a następnie wypowiedzenia się i przedstawienia stanowiska w sprawie. Strona wskazała, że z przepisów obecnie obowiązujących ustawy o informowaniu o cenach jak i rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług. W dniu 22 grudnia 2022 r. udostępniono stronie akta sprawy. Ponadto pismem z 4 stycznia 2023 r. strona poinformowała Prezesa UOKiK, że podtrzymuje wniesione odwołanie oraz przedstawiła dodatkową argumentację w sprawie. Strona wskazała, że z przepisów obecnie obowiązującej ustawy o cenach, jak i rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz.U. z 2022 r. poz. 2776) nie sposób wywodzić zakazu takiej formy uwidaczniania cen, jaką zastosował w niniejszej sprawie [xxx]. Strona zauważyła, że zgodnie z § 2 pkt 4 ww. rozporządzenia „wywieszka” może mieć formę wyświetlacza elektronicznego. Przepisy ustawy nie definiują, jak należy rozumieć „elektroniczny wyświetlacz” – czytniki kodów kreskowych stosowane przez [xxx] wyposażone są w elektroniczny wyświetlacz, na którym wyświetla się cena skanowanego produktu. Zdaniem strony skoro więc przepisy wprost dopuszczają uwidocznienie ceny w takiej formie, to nie sposób uznać, że [xxx] nie uwidoczniał cen kontrolowanych produktów. Dodatkowo strona podniosła, że analizując treść zaskarżonej decyzji można odnieść wrażenie, że rozumowanie organu pierwszej instancji oparte jest wciąż na przepisach i ich interpretacji obowiązujących do 2014 r. Zaznaczyła również, że przywołane w decyzji Podkarpackiego WIIH orzeczenia WSA w Warszawie nie mogą zostać na zasadzie analogii zastosowane do przedmiotowej sprawy, ze względu na znaczące różnice w stanie faktycznym oraz prawnym, które były podstawą wydania tych orzeczeń.

na każdym produkcie wskazana była waga produktu; nadto organ nie kwestionował, że w kontrolowanym sklepie, w pobliżu lady z mięsem znajdował się czytnik kodów kreskowych umożliwiający odczytanie ceny);

- a nadto naruszenie ww. przepisów poprzez wskazanie (na str. 5 uzasadnienia zaskarżonej decyzji), że otwarty katalog form uwidaczniania ceny (określony w § 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju dotyczy wyłącznie oznaczenia ceny jednostkowej (a więc ceny za kilogram), tymczasem przepis ten odnosi się do dopuszczalnych form uwidaczniania zarówno ceny jednostkowej (ceny za kilogram), jak i ceny (finalnej, płaconej w kasie), a co za tym idzie przedsiębiorca nie ma możliwości wyboru sposobu uwidocznienia zarówno jednej jak i drugiej ceny - przepis przewiduje otwarty katalog form uwidaczniania ceny za pomocą sformułowania „w szczególności”, [xxx] miał więc możliwość uwidocznienia ceny zakwestionowanych 61 produktów (sztuk mięsa) za pomocą czytnika kodów kreskowych, umieszczonego w pobliżu zakwestionowanych produktów. Naruszenie to doprowadziło organ do uznania, że [xxx] nienależycie oznakował cenę zakwestionowanych produktów, miało więc wpływ na wynik sprawy.

Zdaniem Prezes UOKiK zarzut naruszenia art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu cenach oraz 3 § ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z preambułą dyrektywy 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz. Urz. WE L 80 z 04.07.1998), zwanej dalej „dyrektywą 98/6/WE”, przejrzyste funkcjonowanie rynku oraz prawidłowa informacja przyczyniają się do poprawy ochrony konsumenta oraz zdrowej konkurencji między przedsiębiorstwami i produktami. Konsumentom należy zapewnić wysoki poziom ochrony. Obowiązek podawania ceny sprzedaży oraz ceny jednostkowej przyczynia się znacząco do lepszego przekazywania informacji konsumentom, jako że najłatwiejszym i zarazem najlepszym sposobem jest umożliwienie konsumentom dokonania oceny i porównania cen produktów w sposób optymalny i tym samym dokonania świadomego wyboru na podstawie prostych porównań. Powinien zatem istnieć powszechny obowiązek podawania zarówno ceny sprzedaży jak i ceny jednostkowej na wszystkich produktach z wyjątkiem produktów sprzedawanych luzem, gdzie cena sprzedaży może być podana jedynie po określeniu przez konsumenta żądanej ilości produktu. Celem ww. dyrektywy jest ustalenie podawania ceny sprzedaży oraz ceny za jednostki miary produktów oferowanych konsumentom przez podmioty gospodarcze w celu lepszego przekazywania informacji konsumentom oraz ułatwienia porównywania cen. Przedmiotowa dyrektywa nie jest stosowana w państwach UE bezpośrednio, nadto jest skierowana do krajów członkowskich, ma więc wpływ na ustawodawstwo krajowe.

Implementację dyrektywy 98/6/WE stanowi ustawa o informowaniu o cenach, która określa sposób informowania o cenach oferowanych towarów i usług oraz skutki nieprzestrzegania jej uregulowań. Sposób uwidaczniania cen towarów i usług określa art. 4 ust. 1 ww. ustawy, zgodnie z którym w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę

oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Natomiast § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju doprecyzowuje sposób uwidaczniana cen. Zgodnie z nim cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy.

Przepisy te w sposób jednoznaczny i niewymagający dalszej interpretacji wskazują, gdzie i w jaki sposób powinna być uwidoczniiona cena. Nie różnicują one również produktów na towary w opakowaniach o stałej i zmiennej masie.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju tylko w jednym przypadku można nie podawać ceny towaru, tj. w przypadku towaru sprzedawanego luzem, czyli takiego, który nie jest pakowany, lecz jest odmierzany w miejscu sprzedaży detalicznej (§ 2 pkt 2) rozporządzenia Ministra Rozwoju) - uwidacznia się cenę jednostkową (5 ww. rozporządzenia), czyli cenę ustaloną za jednostkę określonego towaru (usługi), którego ilość lub liczba jest wyrażona w jednostkach miar w rozumieniu przepisów o miarach (art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy o informowaniu o cenach).

Z kolei § 3 ust. 2 ww. rozporządzenia wskazuje jedynie katalog przykładowych rozwiązań, z których sprzedawcy mogą skorzystać uwidaczniając ceny i ceny jednostkowe. Jak słusznie wskazuje strona w swoim odwołaniu, jest to katalog otwarty, o czym świadczy użycie sformułowania „w szczególności”. Zgodnie z tym przepisem cenę oraz cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności: na wywieszce, w cenniku, w katalogu, na obwolicie, w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu. Powyższe nie przewiduje natomiast wprost uwidaczniania cen za pomocą czytników cen, o których mówi strona. Jak wskazano w § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju pod pojęciem wywieszki należy rozumieć etykietę, metkę, tabliczkę lub plakat; wywieszka może mieć formę wyświetlacza elektronicznego. Należy przy tym zauważyć, że wyświetlacz elektroniczny i czytnik kodów (cen) nie są tożsamym urządzeniem. Wyświetlacz to urządzenie elektroniczne w formie powierzchni służące do wyświetlania informacji, w tym wypadku informacji o cenie i cenie jednostkowej, a czytnik kodów kreskowych to urządzenie umożliwiające odczytanie, zdekodowanie i przesłanie danych zaszyfrowanych w kodzie kreskowym.

Ceną zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o cenach jest wartość wyrażoną w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę. A zatem, podsumowując, z przepisów dotyczących uwidaczniania cen, jak wskazano już wcześniej, wynika wprost, że na towarze, przy nim lub w jego bliskości uwidocznienie należy wartość pieniężną, kwotę wyrażoną z złotych, jaką konsument musi uiścić sprzedawcy.

Prezes UOKiK, zgadza się z Podkarpackim WIIH, że w omawianej sprawie cena produktu nie jest uwidoczniona dla konsumenta. W celu jej poznania musi on podjąć określoną sekwencję działań. Podaną ma bowiem jedynie cenę jednostkową oraz wagę produktu, a z ceną może się zapoznać biorąc produkt z lady, przechodząc do czytnika i dopiero tam odczytując jego cenę. Sytuacja taka nie spełnia w żadnym wypadku wymogu bezpośredniości uwidocznienia ceny.

Organ drugiej instancji zwraca jednocześnie uwagę na fakt, że konsument otrzymuje wyłącznie informację o cenie jednostkowej produktu (wywieszka cenowa), wagę produktu (informacja na opakowaniu) i produkt oznaczony kodem kreskowym. Brak jest jednak informacji, że cenę należy odczytać w czytniku. Niezależnie jednak od tego, w ocenie Prezes UOKiK, w czym zgadza się z organem pierwszej instancji, umożliwienie zapoznania się z cenami produktów poprzez umożliwienie konsumentom skontrolowania ceny na czytniku cen nie stanowi zadośćuczynienia przepisowi § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju. Stanowisko znajduje potwierdzenie w orzecznictwie sądów administracyjnych. I tak, w uzasadnieniu wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie w sprawie sygn. akt VI SA/Wa 805/19 z dnia 29 sierpnia 2019 r., Sąd stwierdził: „Sąd nie podzielił stanowiska Skarżącej, jakoby brak uwidocznienia cen konwalidowany był poprzez fakt opatrzenia każdego z produktów kodem kreskowym i możliwością sprawdzenia ceny w znajdującym się obok czytniku. Ustawowo zagwarantowane prawo do uwidocznienia ceny oraz ceny jednostkowej towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen, przysługuje wszystkim konsumentom. Cena jest jednym z podstawowych wyróżników produktów, poza marką oraz indywidualnymi preferencjami konsumentów, mającym wpływ na decyzje o zakupie wyrobu. Dlatego rzetelna informacja o wysokości ceny oraz ceny jednostkowej oraz możliwość porównania cen wielu produktów ma bardzo duże znaczenie z punktu widzenia interesów konsumenta. Umieszczenie czytnika cen umożliwiającego sprawdzenie ceny oferowanych do sprzedaży wyrobów, nie będzie wypełnieniem § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju. Umżliwienie zapoznania się z cenami produktów poprzez umożliwienie konsumentom skontrolowania ceny na tzw. czytniku cen nie stanowi zadośćuczynienia powyższemu przepisowi rozporządzenia, w świetle jego literalnego brzmienia np. na czytniku. Możliwość skorzystania z czytników nie jest realizacją ustawowych obowiązków przedsiębiorcy, ponieważ w interesie każdego kupującego leży natychmiastowe uzyskanie informacji o cenie nabywanego towaru, bez uciekania się do takich sposobów jak używanie umieszczonych w różnych punktach sklepu czytników (por. wyrok WSA w Warszawie z 5 grudnia 2018 r., sygn. VI SA/WA 634/18).”

Prezes UOKiK nie rozumie zarzutu strony, że niepełne zacytowanie przepisu § 3 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju stanowi także naruszenie art. 4 ust. 1 ustawy i § 3 ust. 1 ww. rozporządzenia. Oczywistym jest, że § 3 ust. 2 ww. rozporządzenia, co zostało wskazane wcześniej, odnosi się zarówno do ceny jak i ceny jednostkowej, a wskazanie w uzasadnieniu, że cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności: na wywieszce, w cenniku, w katalogu, na obwolucie, w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu jest zgodne z obowiązującymi przepisami i w żaden sposób nie narusza art. 4 ustawy o informowaniu o cenach.

Dodatkowo w odwołaniu strona zarzuciła Podkarpackiemu WIIH, iż nieprawidłowo stwierdził naruszenie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach poprzez jego zastosowanie i wymierzenie [xxxxx xxxxxxxxxx] pieniężnej pomimo, że wykonał on obowiązek oznakowania skontrolowanych produktów ceną i ceną jednostkową, a co za tym idzie brak było podstaw do nałożenia kary. W ocenie Prezesa UOKiK zarzut ten jest niezasadny.

Podstawą wydania zaskarżonej decyzji był art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu cenach, a nie jak wskazała strona art. 6 ust. 1 ww. ustawy. W związku z powyższym przy wydawaniu zaskarżonej decyzji nie mogło dojść do naruszenia art. 6 ust. 1 ww. ustawy poprzez jego zastosowanie. Ponadto Podkarpacki WIIH nałożył na stronę administracyjną karę pieniężną jedynie za brak uwidocznienia cen towarów, a co za tym idzie nie kwestionował wykonania przez [xxxx xxxxxxxx] obowiązków oznakowania skontrolowanych produktów ceną jednostkową.

Odnosząc się do zasadności nałożenia na stronę administracyjnej kary pieniężnej na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy o informowaniu o cenach, w przedmiotowej sprawie w ocenie organu drugiej instancji ustalony stan faktyczny w sposób jednoznaczny wskazuje na naruszenie art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach poprzez brak uwidocznienia w miejscu sprzedaży detalicznej w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów cen towarów w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru.

W odwołaniu strona zarzuca ponadto naruszenia art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach poprzez nienależytą ocenę stopnia naruszenia obowiązków (Organ uznał, że był on istotny), a co za tym idzie wymierzenie kary niewspółmiernej do charakteru i rozmiaru zarzucanego naruszenia. Strona wskazała, że przyjęła taki sposób znakowania produktów mając na względzie interes konsumenta, jak też cel w postaci przeciwdziałania marnowaniu żywności w związku z obowiązkami nałożonymi na nią ustawą o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności (zobowiązanie do podjęcia działań, które minimalizować będą ilość marnowanych produktów żywnościowych). W ocenie [xxxxx xxxxxxxxxxxx] w przypadku świeżego mięsa (ze stosunkowo krótkim terminem przydatności) najlepszą formą zmierzającą do zbycia produktów przed upływem terminu przydatności do spożycia jest obniżenie jego ceny. W przypadku, gdy zmianie (obniżeniu) ulega również cena jednostkowa (za kilogram), automatycznie zmianie ulega również cena poszczególnych sztuk produktu. Zdaniem strony, gdyby obowiązek przedsiębiorcy w zakresie uwidocznienia ceny interpretować tak jakby chciał tego organ pierwszej instancji, to oznaczałoby to, że zarówno przed zastosowaniem obniżki, przedsiębiorca powinien ometkować wszystkie produkty (opakowania) ceną, jak również i w momencie obniżki, sprzedawca musiałby jeszcze raz, dodatkowo ometkować wszystkie wcześniej ometkowane produkty, a taki obowiązek uznany został przez ustawodawcę za uciążliwy i nadmiarowy, z tego też względu przewidziano w przepisach otwarty katalog form uwidaczniania cen.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia przepisu art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach poprzez nienależytą ocenę przez Podkarpacki WIIH stopnia naruszenia obowiązków, a co za tym idzie wymierzenie [xxx] kary niewspółmiernej do charakteru i rozmiaru zarzucanego naruszenia, Prezes UOKiK informuje, że przesłanki wskazane w art. 6 ust. 3 ustawy o cenach zostały szczegółowo omówione w zaskarżonej decyzji. Ustalając wysokość kary Podkarpacki WIIH wziął pod uwagę wszystkie przesłanki wskazane w ww. przepisie, to jest stopień naruszenia, dotychczasową działalność przedsiębiorcy oraz wielkość obrotów i przychodu.

Prezes UOKiK uznał, że Podkarpacki prawidłowo ocenił poszczególne przesłanki. Przy ocenie stopnia naruszenia organ pierwszej instancji, wziął pod uwagę, że brak informacji o cenach dotyczył 53% sprawdzanych towarów (61 z 115 poddanych sprawdzeniu), a stwierdzone nieprawidłowości m.in. uniemożliwiały lub utrudniały konsumentowi poznanie ostatecznych cen oferowanych do sprzedaży produktów. Brak poinformowania klientów o cenach narusza prawo konsumenta do pełnej informacji oraz utrudnia dokonanie świadomego wyboru towaru. W efekcie może to mieć wpływ na sytuację finansową konsumenta. Tym samym uznał stopień naruszenia jako istotny. Odnośnie przesłanki dotychczasowej działalności, organ pierwszej instancji ustalił, iż było to przedsiębiorca to kolejne, czwarte naruszenie przez przedsiębiorcę przepisów w zakresie uwidaczniania cen odnotowane przez Podkarpackiego WIIH w okresie 12 miesięcy. Natomiast co do przesłanki wielkości obrotów i przychodu Podkarpacki WIIH prawidłowo wziął pod uwagę dane wielkość obrotów i przychodu przedsiębiorcy ustalone na podstawie pisma przedsiębiorcy z dnia 22 lipca 2022 r., wskazującego informację dotyczącą przychodu netto dla [xxxxxx xxxxxxxx] ze sprzedaży towarów i materiałów w roku obrotowym 2021, znajdujące się w aktach sprawy KH.8361.40.2022.

Mając powyższe na uwadze Prezes UOKiK uważa zarzuty w powyższym zakresie za nieuzasadnione.

Ponadto odpowiadając na argumenty strony, Prezes UOKiK zauważa, że Podkarpacki WIIH w decyzji z 4 listopada 2022 r. (nr akt sprawy: DP.8361.61.2022) nie przesądza ostatecznie o sposobie, w jaki sprzedawca ma uwidaczniać ceny oferowanych produktów. Jak słusznie wskazuje strona katalog sposobów uwidaczniania cen wskazany w § 3 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju ma charakter katalogu otwartego. Użycie w treści tego przepisu sformułowania „w szczególności” wskazuje, że wymieniony katalog jest jedynie wyliczeniem przykładowym sposobów uwidaczniania cen oraz cen jednostkowych. To przedsiębiorca decyduje, który sposób uwidaczniania cen przyjmie w swojej placówce handlowej. Oczywistym jest, że sprzedawca może przyjąć metkowanie produktów, jako sposób uwidaczniania cen. Bezspornym także jest, że przy przyjęciu takiego rozwiązania w przypadku zmiany ceny określonych produktów koniecznym byłoby ponowne ometkowanie towarów z podaniem nowej ceny.

Prezes UOKiK zwraca jednocześnie uwagę na fakt, że Podkarpacki WIIH nie zakwestionował uwidaczniania cen dla wszystkich produktów znajdujących się w ofercie sklepu, a jedynie dla określonej grupy towarów — produktów w opakowaniach, o zmiennej wadze, które znajdowały się w ladzie chłodniczej. Tym samym stwierdzić należy, iż zastosowanie systemu metkowania dotyczyłoby jedynie części produktów, a co za tym idzie nie byłby on, wbrew twierdzeniom strony zbyt uciążliwy i nadmiarowy.

Bezspornym jest, że zakwestionowane zostały produkty w opakowaniach, które mogły się różnić masą między sobą. Każde opakowanie posiadało inną wagę, a jego cena była określana indywidualnie. Według strony, aby każdy indywidualny produkt mógł zostać oznakowany jego indywidualną ceną, musiałaby być ona nanoszona na produkt przez producenta, który w ramach pakowania waży go i umieszcza na nim etykietę z informacją o wadze i kod

kreskowy. Producent wyrobu, jako odrębny podmiot, nie zna jednak cen ustalanych przez sprzedawcę. Co więcej, jak dowodzi strona, jeżeli sprzedawca chciałby obniżyć ceny, musiałby zakleić ceny wskazane na opakowaniu przez producenta i zastępować je nowymi, co powodowałoby zwiększone ryzyko błędów, a nadto byłoby nadmiernie uciążliwe.

Odnosząc się do powyższych argumentów organ drugiej instancji zauważa, że sposób w jaki sprzedawca uwidacznia cenę, jest sprawą jego wewnętrznej organizacji. Bez znaczenia pozostaje zatem, czy cenę nanosi producent, dostawca, czy sam sprzedający. Jednak to sprzedawca odpowiada za przestrzeganie przepisów w tym zakresie i ponosi odpowiedzialność administracyjną za ich naruszenie. Nie może on w żadnym wypadku przenieść na producenta swojej odpowiedzialności. Także w przypadku zmiany wysokości ceny, to sprzedawca odpowiada za uwidocznienie nowej ceny. Powinien to robić, bez względu na bez względu na „zwiększone ryzyko błędów” i „nadmierną uciążliwość”. Strona nie może także na konsumentów przenosić czynności wyliczenia ceny jaka konsument musi zapłacić za wybrane przez siebie opakowanie produktu ze względu na zmienną masę tychże a tym samym inną cenę sprzedaży.

Strona podniosła także, że w przeszłości zlecała producentom oznakowanie każdego egzemplarza produktu o zmiennej ilości jego wagą oraz ceną i praktyka taka została w innej sprawie zakwestionowana przez organy Inspekcji Handlowej, które wykryły przypadek obniżenia ceny w ramach promocji cenowej bez naniesienia nowej, niższej ceny na etykietę. Jednakże argument ten świadczy o niezrozumieniu omawianego zagadnienia. We wspomnianej decyzji organ Inspekcji Handlowej nie kwestionował oznakowania każdego opakowania ceną, ale co wynika wprost z zapisu zawartego w uzasadnieniu odwołania zakwestionowany został brak ceny aktualnej. Zamieszczenie ceny wcześniejszej, już nieaktualnej, nie realizowało obowiązku sprzedawcy wynikającego z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, a jednocześnie wprowadzało klientów w błąd.

Dodatkowo w odwołaniu [xxxxxxx xxxx] powołał się na motyw przyjęcia ustawy o informowaniu o cenach i rozporządzenia Ministra Rozwoju jakim było odstąpienie przez ustawodawcę od obowiązku oznaczania każdego egzemplarza produktu etykietą z ceną. Według strony interpretacja przyjęta przez Podkarpackiego WIIH podważa sens i cel ww. przepisów. W celu potwierdzenia swoich twierdzeń strona powołała się na uzasadnienie zamieszczone w druku sejmowym Sejmu VII kadencji nr 2065. W szczególności przytoczyła fragment o odstąpieniu od zamieszczania w rozporządzeniu obowiązku indywidualnego oznaczania towarów ceną — tzw. metkowania. Przywołała także fragment mówiący o tym, że naklejanie cen na towarach powoduje większe zaangażowanie personelu. Znaczna ilość towarów indywidualnie oznaczonych ceną zwiększa możliwość pomyłek. Ustawodawca zwrócił także uwagę na fakt, że indywidualne oznaczenie ceną towarów jest również bardzo uciążliwe dla mikroprzedsiębiorców.

W ocenie prezesa UOKiK przywołane przez stronę argumenty są bezpodstawne. Bezspornym bowiem jest, że ustawa o informowaniu o cenach zniosła istniejący wcześniej podział na oznaczanie towarów ceną i uwidacznianie cen, poprzestając na uwidacznianiu cen. O sposobie uwidocznienia ceny decyduje sprzedawca. Może to zrobić poprzez wywieszkę

cenową, ale ustawodawca nie zakazał także umieszczania cen na towarze (metkowania). W zaskarżonej decyzji organ pierwszej instancji nie narzucał stronie sposobu przekazania informacji, stwierdził jedynie, iż sposób przyjęty przez sprzedawcę nie spełnia wymogów prawa. W swoich sklepach strona wprowadziła system informowania o cenach polegający na uwidocznieniu ceny jednostkowej na wywieszce cenowej, oznakowaniu każdego egzemplarza informacją o masie i kodem kreskowym oraz zapewnieniu na terenie sklepu dostępu do czytnika, w którym konsument zapozna się z ceną produktu. Według niej system ten spełnia wymogi prawa, gdyż otwarty katalog sposobów wskazywania ceny pozwala na takie rozwiązanie.

Zdaniem zarówno Podkarpackiego WIIH, jak i Prezesa UOKiK taki sposób przekazywania informacji o cenach nie spełnia obowiązku uwidocznienia ceny, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu cenach i § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju, co znajduje potwierdzenie w orzecznictwie sądów administracyjnych (np. wyrok WSA w Warszawie sygn. VI SA/Wa 805/19 z dnia 29.08.2019r.). Umieszczenie przez sprzedawcę na terenie sklepu czytnika, wymusza na konsumentach w celu zapoznania się z ceną dodatkowe działania — wyciągnięcie towaru z lady chłodniczej, udanie się z nim do czynnego czynnika i dopiero tam odczytanie ceny.

Prezes UOKiK zwraca ponadto uwagę, że strona nie jest mikroprzedsiębiorcą, a więc nie powinna powoływać się na mówiące o nich zapisy uzasadnienia ustawy. Należy także przypomnieć, że uzasadnienie projektu ustawy nie stanowi obowiązującego aktu prawnego. Tym samym ciągle powoływanie się przez stronę na ten argument jest nieuzasadnione. Trzeba także wskazać, iż głównym celem ustawodawcy, zarówno unijnego, jak i krajowego, przy uchwalaniu przepisów było zapewnienie konsumentom prawa do informacji w zakresie cen, a nie zmniejszanie uciążliwości prawa dla przedsiębiorców.

Dodatkowo odnosząc się do argumentu strony, iż przepisy ustawy o informowaniu o cenach kolidują z przepisami ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności (Dz.U. z 2020 r. poz. 1645) dalej jako: „ustawa przeciwdziałaniu marnowaniu żywności” Prezes UOKiK wskazuje, że są to dwie różne ustawy, mające całkiem inne cele. Celem ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony konsumenta oraz zdrowej konkurencji między przedsiębiorstwami i produktami poprzez lepszy przepływ informacji dotyczących cen i cen jednostkowych oraz ułatwienia porównywanie cen. Z kolei celem ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności jest przeciwdziałanie marnowaniu żywności oraz negatywnym skutkom społecznym, środowiskowym i gospodarczym wynikającym z marnowania żywności. Ustawa o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności nakłada na sprzedawcę żywności obowiązek zawarcia umowy nieodpłatnego przekazywania organizacji pozarządowej żywności nieprzeznaczonej do sprzedaży, obowiązek prowadzenia kampanii edukacyjnoinformacyjnych w jednostkach handlowych, obowiązek składania sprawozdania o marnowaniu żywności i ponoszenia opłaty za marnowanie żywności. Powyższe obowiązki w żaden stopniu nie mają wpływu na uwidocznianie cen. Tym samym wiązanie przez stronę naruszenia przepisów o

uwidacznianiu cen z obowiązkami wynikającymi z ustawy o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności jest całkowicie bezpodstawne i nieuprawnione.

Na koniec Prezes UOKiK odniesie się do argumentacji strony przedstawionej w piśmie z 4 stycznia 2023 r. w którym wskazała, że z przepisów obowiązującej od 1 stycznia 2023 r. ustawy o informowaniu cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r., poz. 168), dalej jako: „obecnie obowiązująca ustawa o cenach” jak i rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz.U. z 2022 r. poz. 2776), dalej jako: „rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii” nie sposób wywodzić zakazu takiej formy uwidaczniania cen, jaką zastosował w niniejszej sprawie [xxx]. Strona zauważa, że zgodnie z § 2 pkt 4 ww. rozporządzenia „wywieszka” może mieć formę wyświetlacza elektronicznego. Przepisy ustawy nie definiują, jak należy rozumieć „elektroniczny wyświetlacz” – czytniki kodów kreskowych stosowane przez [xxx] wyposażone są w elektroniczny wyświetlacz, na którym wyświetla się cena skanowanego produktu. Zdaniem strony skoro więc przepisy wprost dopuszczają uwidocznienie ceny w takiej formie, to nie sposób uznać, że [xxx] nie uwidocznili cen kontrolowanych produktów.

Odnosząc się do powyższego Prezes UOKiK informuje, co zostało już zaznaczone wcześniej, że 1 stycznia 2023 r. weszła w życie ustawa o zmianie ustawy o prawach konsumenta, wprowadzająca m. in. zmiany do ustawy o informowaniu o cenach. Zgodnie z art. 10 ustawy o zmianie ustawy o prawach konsumenta, do postępowań w sprawie nałożenia kar, o których mowa w art. 6 ustawy zmienianej w art. 6, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe. Tym samym do niniejszego postępowania stosuje się dotychczasowe przepisy ustawy o informowaniu o cenach. Tak więc powyższy argument strony nie zasługuje na uwzględnienie.

Ponadto Prezes UOKiK zgadza się z uwagą strony, że przywołane w decyzji Podkarpackiego WIIH orzeczenia WSA w Warszawie nie mogą zostać na zasadzie analogii zastosowane wprost do przedmiotowej sprawy, ze względu na różnice w stanie faktycznym, które były podstawą wydania tych orzeczeń. Jednakże stwierdza jednocześnie, że nie ma to wpływu na ostateczne rozstrzygnięcie w niniejszym postępowaniu.

Zdaniem Prezesa UOKiK, w niniejszej sprawie nie ma również podstaw do zastosowania art. 189f § 1 pkt 1 Kpa, tj. odstąpienia od nałożenia kary i wystosowania pouczenia. Przepis ten przewiduje dwa warunki, które muszą zostać spełnione łącznie, aby organ mógł odstąpić od nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej. Po pierwsze waga naruszenia musi być znikoma, przez co należy rozumieć, że istotność, znaczenie oraz rozmiar naruszonego obowiązku są niewielkie. Drugim warunkiem uzasadniającym odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej jest zaprzestanie naruszania prawa przez stronę. W niniejszej sprawie strona nie usunęła stwierdzonych nieprawidłowości. Podkreślić należy również, że w trakcie kontroli ustalono, iż w przypadku 61 partii produktów ze 115 skontrolowanych nie dopełniono wynikającego z art. 4 ust. 1 ustawy obowiązku tj. nie uwidoczniono cen co pozbawiło konsumentów należytej informacji o oferowanych produktach. Stąd też wagi naruszenia nie można uznać za znikomą.

- 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
  - 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
  - 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądownoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienia adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego.
4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2022 r. poz. 2651 z późn. zm.).

Podstawa prawna pouczenia:

art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2022 r., poz. 329 z późn. zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. 2021 r., poz. 535 z późn.zm.), art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168).

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/

Otrzymują:

1. [xxx]
2. Podkarpacki WIIH
3. a/a